

Ísland – veröld til að njóta
Verkefnabók

Efnisyfirlit

Kort og kortalestur	1	Landshlutar – Vestfirðir	21
Jörðin – innviðir og aldur	6	Landshlutar – Norðurland vestra	25
Jarðsaga Íslands	9	Landshlutar – Norðurland eystra	30
Rof	12	Landshlutar – Austurland	34
Breytingar á umhverfi	13	Landshlutar – Suðurland	38
Náttúruvernd	14	Landshlutar – Suðurnes	44
Auðlindir	15	Höfuðborgarsvæðið	47
Landshlutar – Vesturland	16	Hálendið	50

Ísland – veröld til að njóta Vinnubók

© 2008 Björn Hróarsson

Ritstjóri: Ellen Klara Eyjólfsdóttir, Guðbjörg Kristmundsdóttir
og Sigrún Sóley Jökulsdóttir

Ljósmyndir: Ellen Klara Eyjólfsdóttir, Hilmar Eberhardtsson

Kort: Jean Posocco

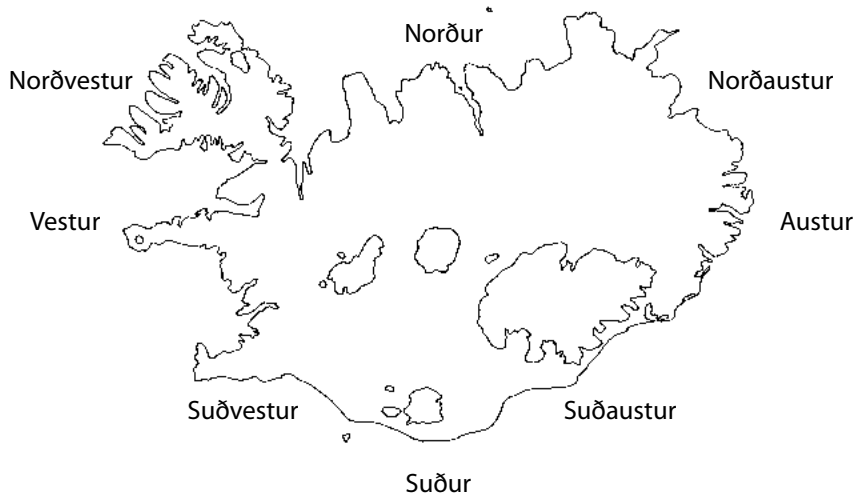
Efni ætlað til útprentunar

Kort og kortalestur

bls. 4–9

1. Höfuðáttirnar eru norður, suður, austur og vestur. En það er líka talað um norðvestur, norðaustur, suðvestur og suðaustur.

2. Teiknaðu áttavita og merktu inn áttirnar: norður, suður, austur, vestur, norðvestur, norðaustur, suðvestur, suðaustur.

Ísland er hluti af Evrópu.

Á kortum er oft lítið merki sem sýna höfuðáttirnar. Þú sérð slíkt merki á þessu korti.

3. Merktu nöfn landanna á Evrópukortið. Notaðu númerin í töflunni á bls. 3.

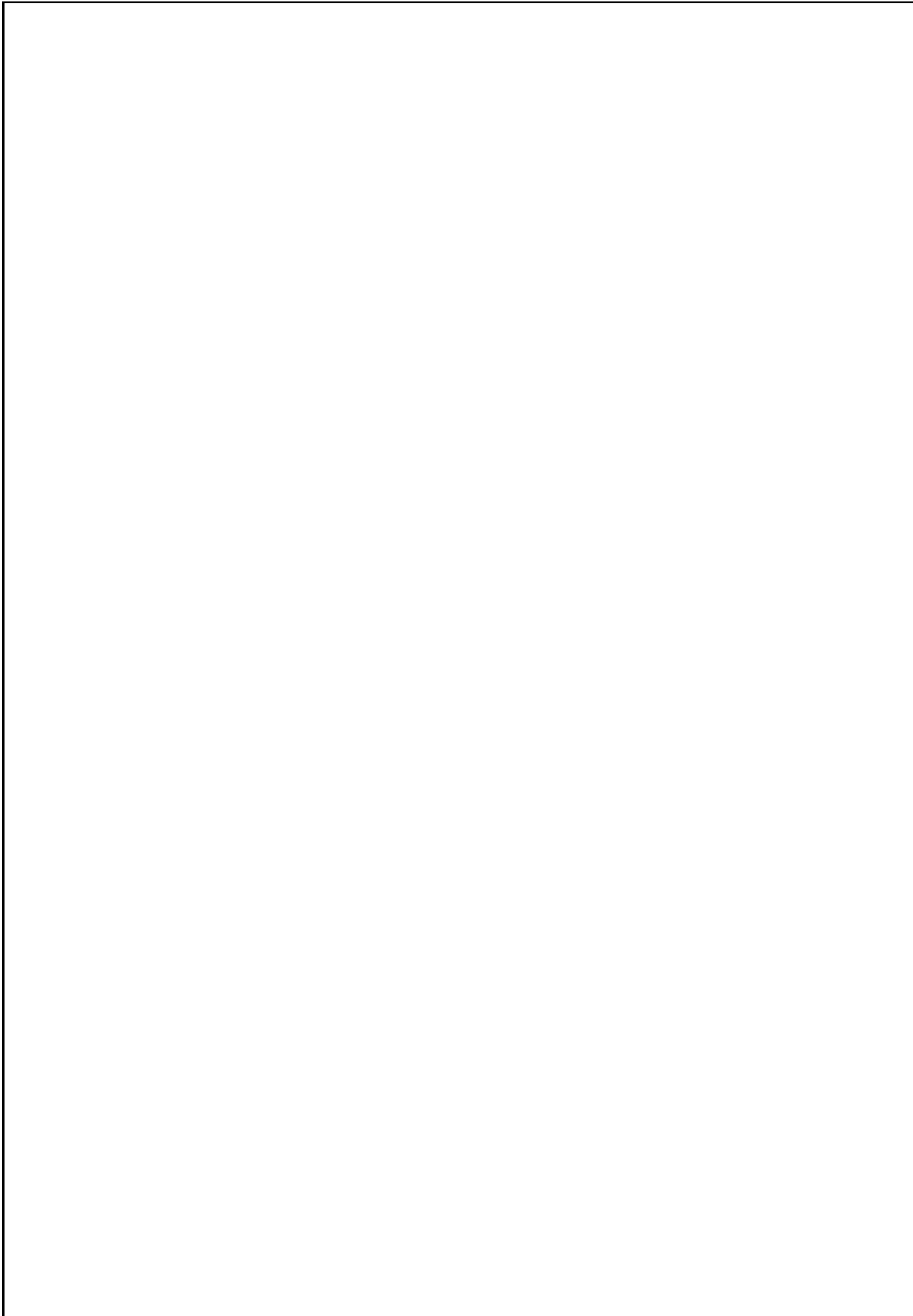

Lönd í Evrópu

1.	16.	31.
2.	17.	32.
3.	18.	33.
4.	19.	34.
5.	20.	35.
6.	21.	36.
7.	22.	37.
8.	23.	38.
9.	24.	29.
10.	25.	40.
11.	26.	41.
12.	27.	42.
13.	28.	43.
14.	29.	44.
15.	30.	45.

San Marínó, Andorra, Mónakó og Vatíkanið í Róm eru einnig viðurkennd ríki í Evrópu en þau eru ekki afmörkuð á kortinu.

4. Teiknaðu kort sem sýnir leið þína í skólann. Merktu höfuðáttirnar inn á kortið.

Leiðin mín í skólann.

5. Lestu textann á bls. 8 í lesbókinni og skoðaðu litina í Íslandskortinu. Litaðu hálendi og láglandi á myndina.

6. Hvað eru örnefni og hvernig ætli þau hafi orðið til?

---

7. Finndu örnefni á Íslandi sem vísa í þjóðsögur.

---

8. Skoðaðu kortavefinn *Myndin af Íslandi* á www.nams.is. Hvaða kort finnst þér áhugaverðast og af hverju?

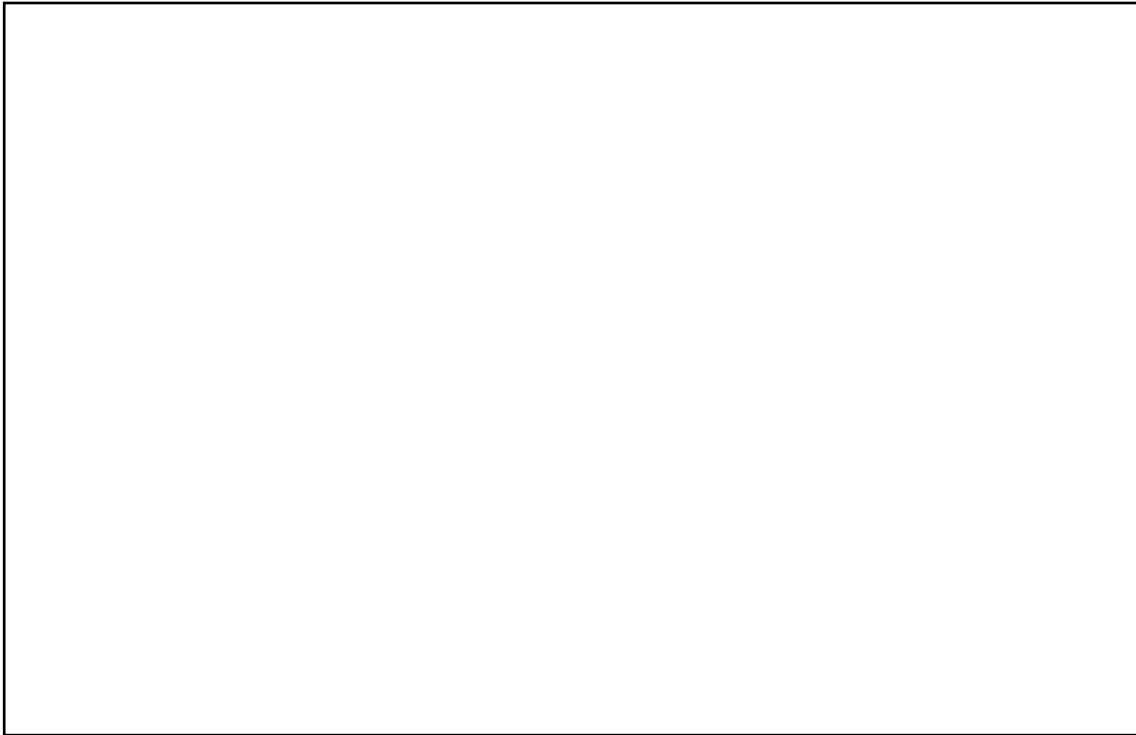

Jörðin – innviðir og aldur

bls. 10–15

1. Teiknaðu skýringamynd af lagskiptingu jarðar. Merktu inn á myndina jarðskorpu, möttul og kjarna.

2. Útskýrðu:
Heitur reitur

Flekamót

Mið-Atlantshafshryggurinn

---

3. Hvernig verða fellingafjöll til?

---

4. Finndu fjallið Everest, hæsta fjall heims, í *Kortabókinni*. Í hvaða landi er það og hver er hæð þess?

---

5. Finndu eldfjallið Etnu í *Kortabókinni*. Í hvaða landi er það og hver er hæð þess?

---

6. Hraun og aska nefnast einu nafni _____

7. Hvað eru eldstöðvakerfi og hvað einkennir þau? _____

---

8. Útskýrðu hvað gerist í jarðskorpunni þegar jarðskjálftar verða.

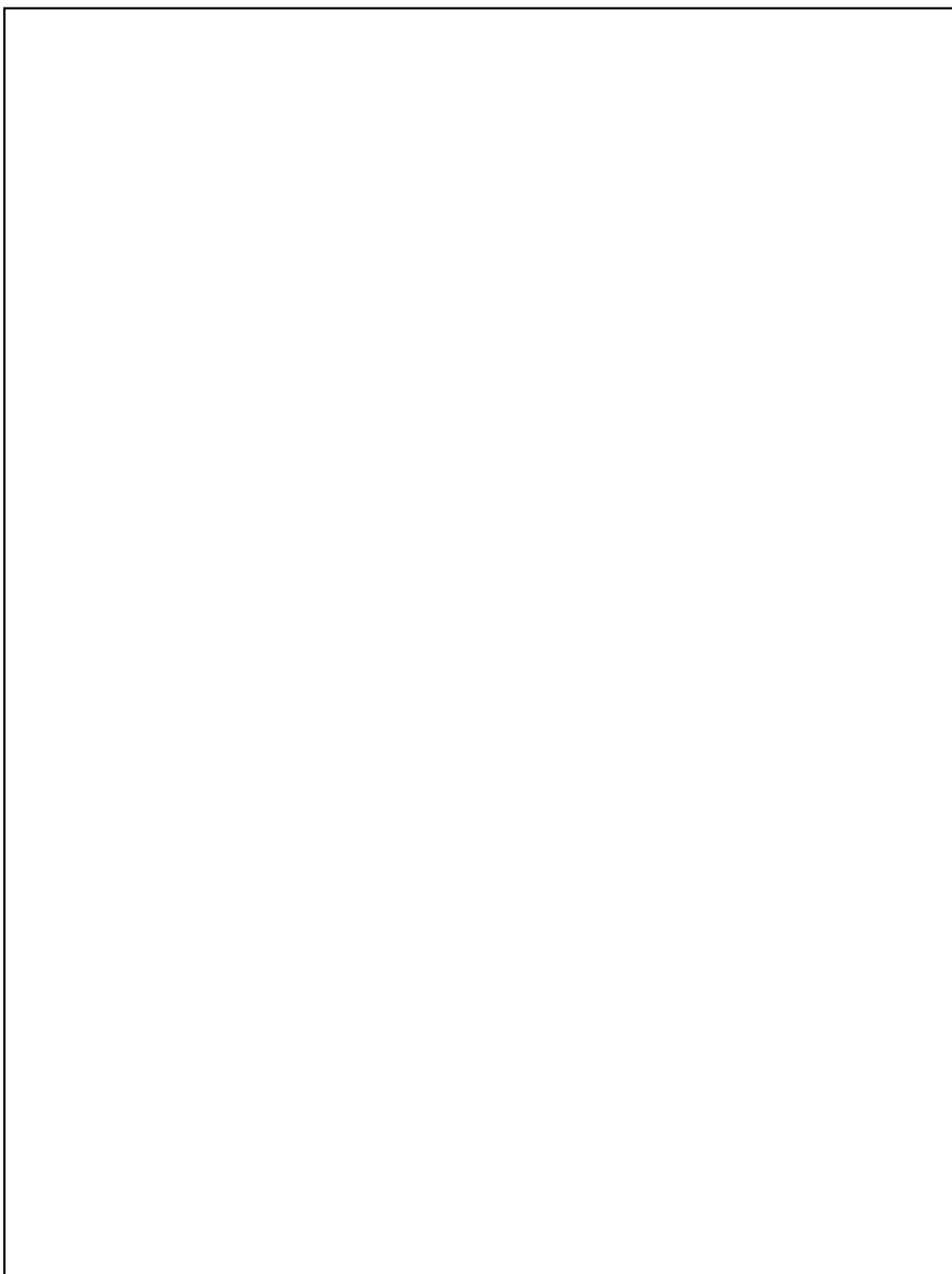

---

9. Farðu á Netið og skoðaðu myndskreið af eldgosi.
Teiknaðu mynd af eldgosi.

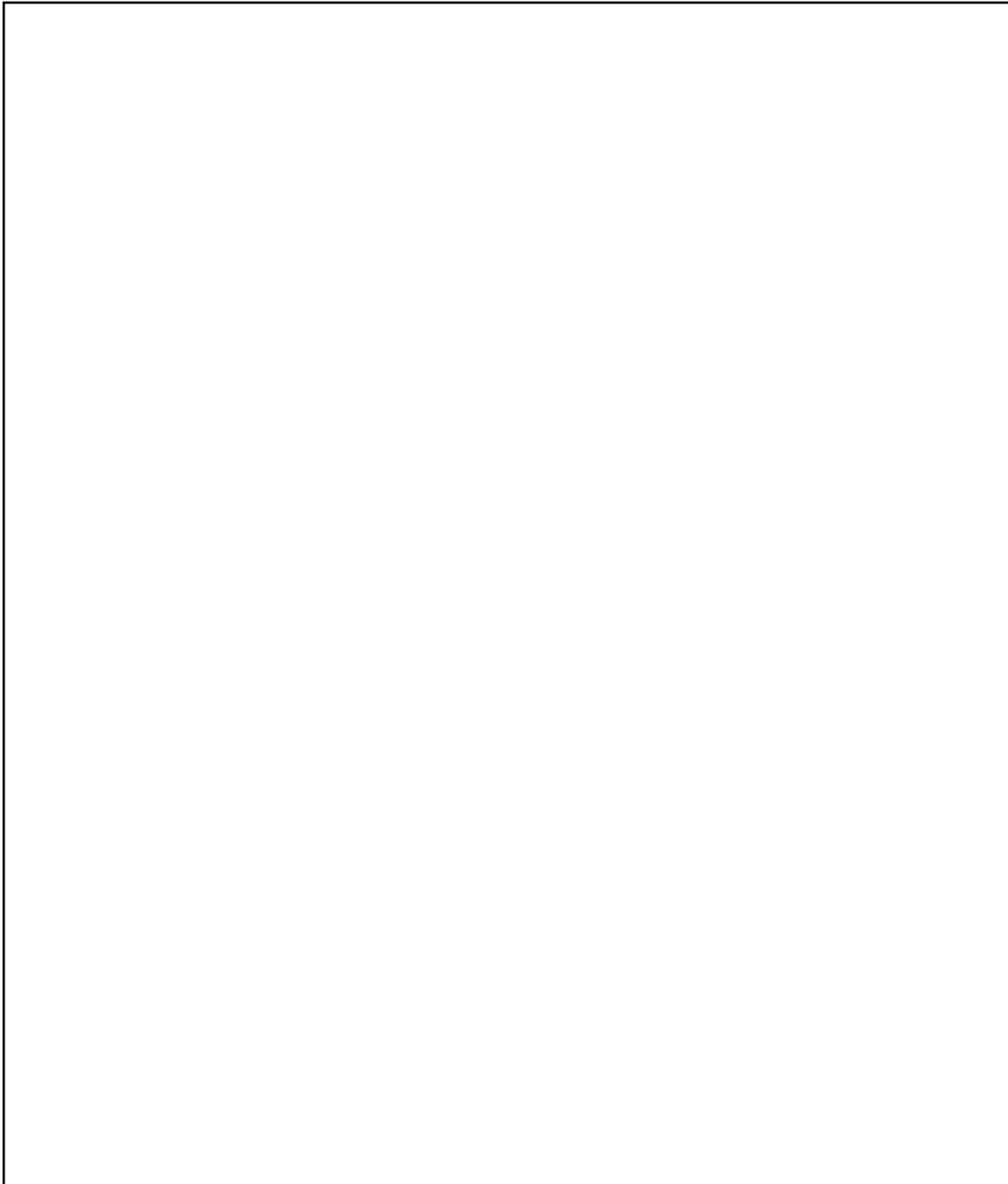
Í hvaða eldfjalli var eldgosið sem þú skoðaðir? _____

Jarðsaga Íslands

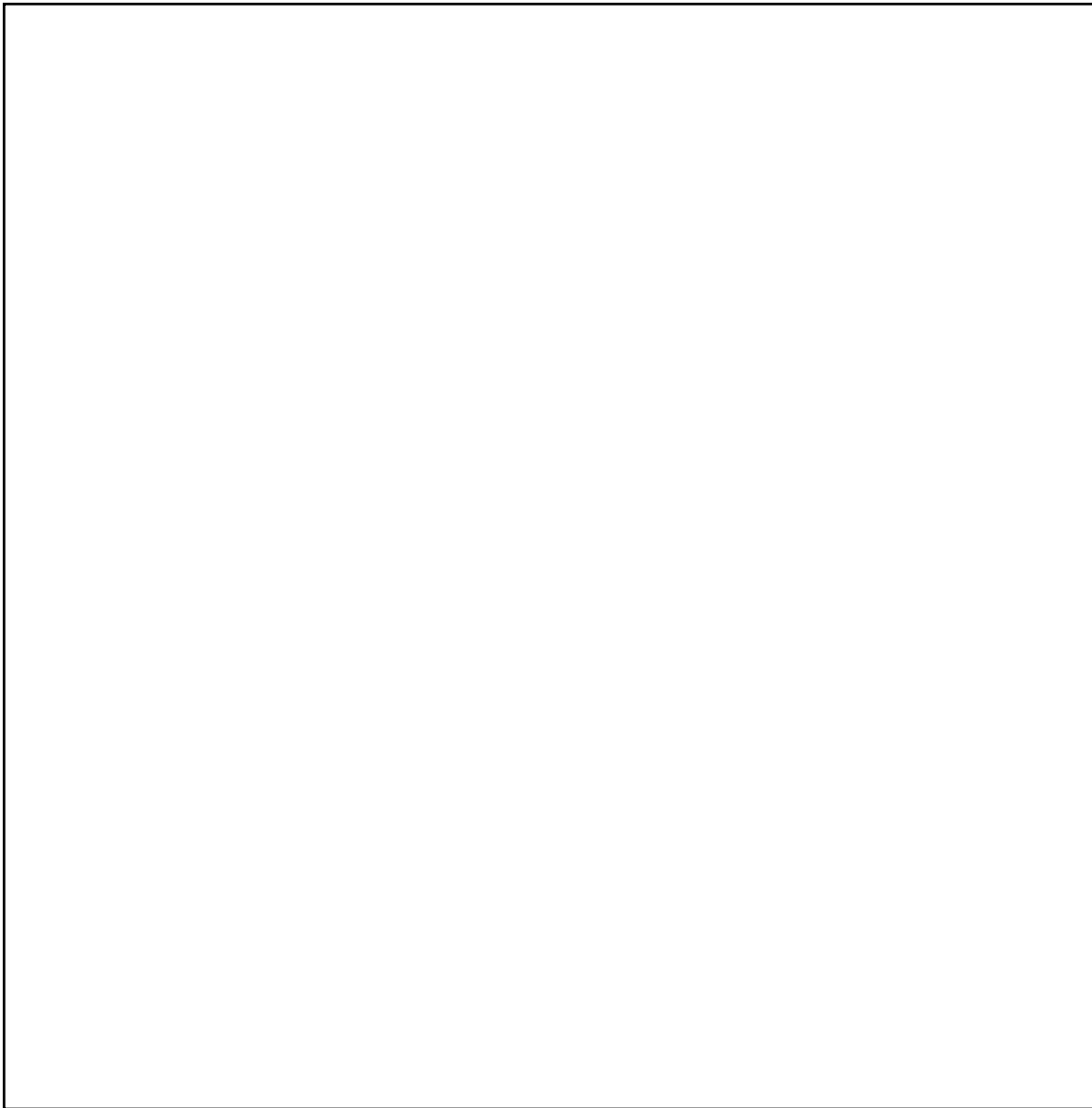
bls. 16–17

1. Lestu textann um ísöld á bls. 16 í lesbókinni.
Teiknaðu mynd sem sýnir hvernig landslagið á Íslandi gæti hafa verið áður en ísöld brast á.

Landslag á Íslandi fyrir ísöld.

2. Teiknaðu mynd sem sýnir hvernig landslag gæti hafa verið á Íslandi á jökulskeiði ísaldar.

Landslag á Íslandi á jökulskeiði ísaldar.

3. Útskýrðu hvernig ísaldarjökullinn mótaði landið?

---

4. Jöklar

Skoðaðu *Kortabókina* á bls. 8–9. Athugaðu hvað jöklar á Íslandi heita. Finndu nöfn níu jökla í stafaruglinu að neðan. Nöfnin eru falin lóðrétt, lárétt og á ská.

A	H	E	L	D	I	D	F	P	B	H	P	L	E	K	D	F	I	L
N	T	E	I	R	Í	K	S	J	Ö	K	U	L	L	O	A	S	L	H
E	F	U	Ó	A	Æ	I	B	I	M	U	T	N	P	Þ	V	U	U	R
Þ	T	L	N	N	G	E	Ö	V	F	Þ	A	D	N	B	K	F	H	F
Ó	G	E	Þ	G	T	J	H	T	G	E	Æ	A	N	Ö	D	F	S	M
R	O	P	R	A	N	G	H	R	R	I	B	F	J	B	Þ	G	N	B
I	H	R	Ó	J	J	A	O	E	D	N	G	G	Þ	I	T	E	Æ	S
S	F	N	E	Ö	D	N	F	K	K	U	N	S	R	K	S	U	F	T
J	K	P	G	K	G	H	S	E	M	A	L	T	R	I	O	Ö	E	I
Ö	B	S	Þ	U	H	V	J	R	L	D	G	H	P	G	B	Æ	L	K
K	G	Æ	U	L	Æ	G	Ö	F	T	L	R	Ð	S	I	G	T	L	R
U	T	R	S	L	A	E	K	U	H	O	S	F	Þ	H	P	V	S	F
L	H	L	S	F	R	P	U	I	A	N	Þ	J	E	S	D	E	J	F
L	G	E	I	S	B	F	L	S	F	D	S	D	Ö	P	G	Ö	Ö	U
I	M	P	Ö	Æ	I	M	L	T	P	K	E	I	T	K	I	Æ	K	T
M	V	A	T	N	A	J	Ö	K	U	L	L	O	N	R	U	Ó	U	M
B	E	S	G	K	D	H	L	N	R	S	B	V	E	K	D	L	L	R
I	O	Ó	V	H	M	Ý	R	D	A	L	S	J	Ö	K	U	L	L	S
K	A	I	Þ	S	G	Æ	Ö	I	U	R	T	O	G	B	S	A	K	I
E	G	P	E	R	T	S	Ó	L	V	B	S	I	M	D	Ó	Þ	F	B

Hvaða jökla fannstu?

Rof

bls. 18–19

1. Hver eru helstu öfl sem vinna að rofi í náttúrunni?

---

2. Hvers vegna jókst rof mikið eftir að ísöld gekk í garð?

---

3. Hvernig verða gljúfur til?

Breytingar á umhverfi

bls. 20–23

1. Hvers vegna var skógurinn fljótur að eyðast eftir landnámi Íslands?

---

2. Hvaða ár kom fyrsta dráttarvélin til landsins?

- 1918
- 1980
- 1908
- 1988

3. Hvenær voru fyrstu raforkuverin reist á Íslandi?

---

4. Hvernig breyttist ásýnd Íslands eftir að menn tóku tæknina í sína þjónustu í landbúnaði og vegagerð?

Náttúruvernd

bls. 24–25

1. Hvað felst í náttúruvernd?

---

2. Hvað er mengun?

---

3. Nefndu dæmi um skaða sem getur orðið af völdum mengunar.

---

4. Hvaða tilgangi þjónar friðlýsing náttúruvirkbæra?

Auðlindir

Bls. 26–29

1. Hvers vegna er mikill jarðhiti á Íslandi?

---

2. Segðu frá fyrstu hitaveitunni á Íslandi.

---

3. Hvaða auðlindir hafa Íslendingar nýtt sér og á hvaða hátt?

---

4. Hver er stærsta vatnsaflsvirkjun landsins?

Sigölduvirkjun

Kárahnjúkavirkjun

Blönduvirkjun

Búrfellsvirkjun

Landshlutar – Vesturland

bls. 31–37

1. Merktu inn á kortið.

1. Faxaflói	6. Snæfellsjökull
2. Breiðafjörður	7. Akranes
3. Snæfellsnes	8. Borgarnes
4. Stykkishólmur	9. Hvalfjörður
5. Hvammsfjörður	10. Borgarfjörður

Vesturland

2. Lýstu landslagi á Vesturlandi í stuttu máli.

---

3. Nefndu fjögur fjöll á Vesturlandi.

---

4. Nefndu fjögur stöðuvötn á Vesturlandi.

---

5. Hvað heitir hæsti foss landsins, hvar er hann og hver er hæð hans?

---

6. Nefndu fjóra dali sem ganga inn úr Borgarfirði.

---

7. Nefndu tvo jökla á Vesturlandi.

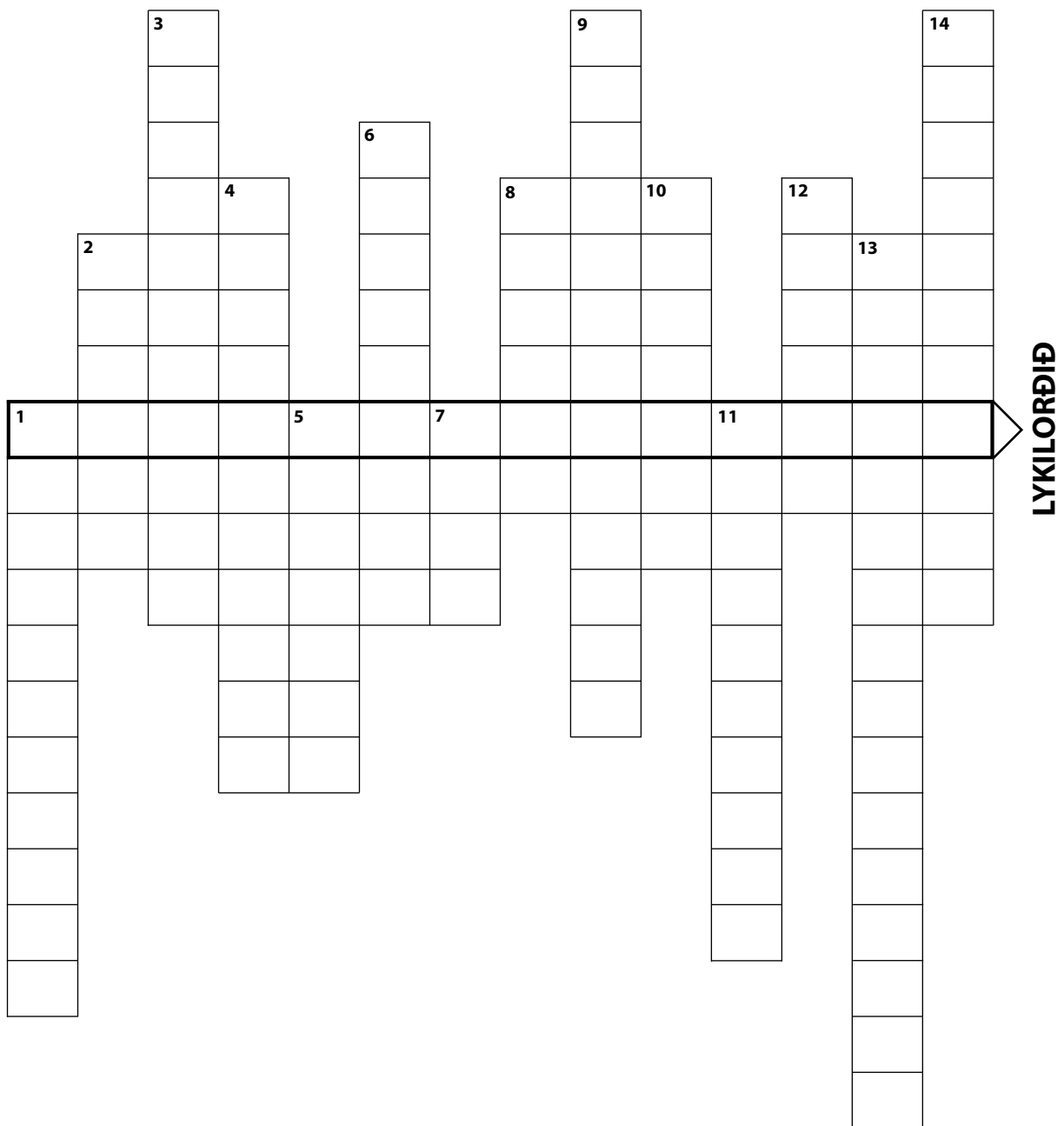

---

11. Finndu lykilorðið – örnefnin sem vantar eiga öll við Vesturland.
Notaðu *Kortabókina* þér til aðstoðar.

1. Nesið þar sem Ólafsvík er staðsett.	8. Gjöful veiðiá.
2. Á sem rennur úr Hvalvatni.	9. Nefnifall af Borgarfirði.
3. Þar sem ferja yfir Breiðafjörð stoppar á Vestfjörðum.	10. Viðskiptaháskóli.
4. Þar má finna milljón ára gömul berglög.	11. Fjall við Grundarfjörð.
5. Gígur sem setur svip á landið.	12. Hæsti foss á Íslandi.
6. Laug sem tengist kristni.	13. Vatnsmesti hver landsins.
7. Góð laxveiðiá í Dölum.	14. Einn frægasti hraunhellir jarðar.

Lykilorðið er: _____

12. Tengdu:

Egill Skallagrímsson	Kristnihald undir jökli
Landbúnaðarháskóli	Helgafell
Snorri Sturluson	Hvanneyri
Kirkjustaður	Sonartorrek
Halldór Laxnes	Reykholt

13. Finndu á Netinu upplýsingar um einhvern eftirtalinna staða á Vesturlandi:
Flatey, Skorradalur, Borgarnes, Akranes, Eiríksjökull, Surtshellir.

Veldu stað sem þér finnst best fallin til kynningar, prentaðu út og límdu inn í verkefnabókina eða skrifaðu kynningu.

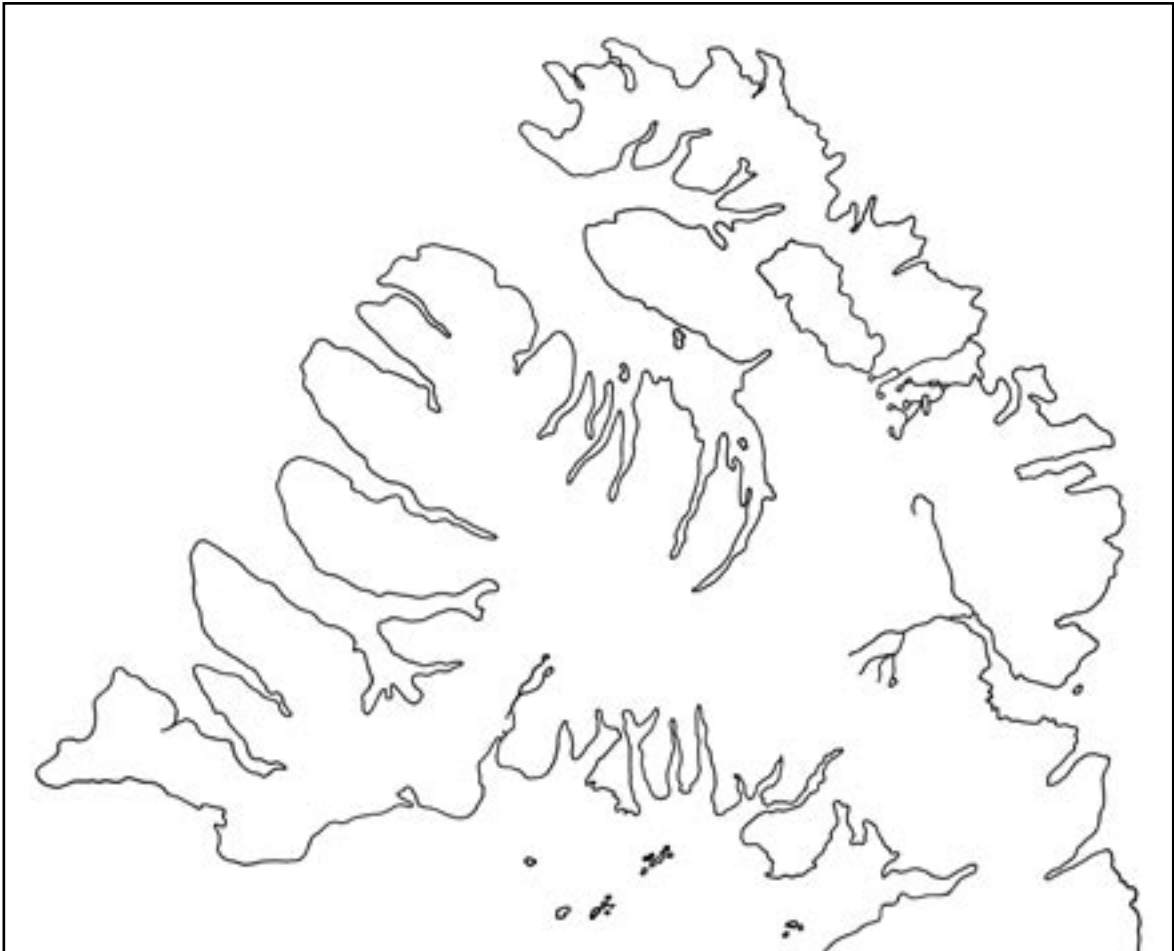

Landshlutar – Vestfirðir

Bls. 38–43

1. Merktu inn á kortið.

1. Ísafjarðardjúp	6. Barðaströnd
2. Hornstrandir	7. Steingrímsfjörður
3. Patreksfjörður	8. Látrabjarg
4. Drangajökull	9. Hornbjarg
5. Ísafjörður	10. Hólmavík

Vestfirðir

2. Lýstu landslagi á Vestfjörðum í stuttu máli.

---

3. Nefndu firði á Vestfjarðakjálkanum sem hafa samnefnda þéttbýlisstaði.

---

4. Hvaða þekktur maður úr sögu Íslands tengist Hrafnseyri við Arnarfjörð?

---

5. Hvaða jökull er á Vestfjörðum og hver er stærð hans í ferkílómetrum?

---

6. Nokkur friðslýst svæði má finna á Vestfjörðum. Nefndu tvö þeirra.

---

7. Hæsta fjall Vestfjarða heitir:

- Keilir   Esja
 Ingólfsfjall   Kaldbakur

Vestasti oddi Íslands og Evrópu heitir:

- Hornbjarg   Látrabjarg
 Hælavíkurbjarg   Surtarbrandsgil

8. Tengdu:

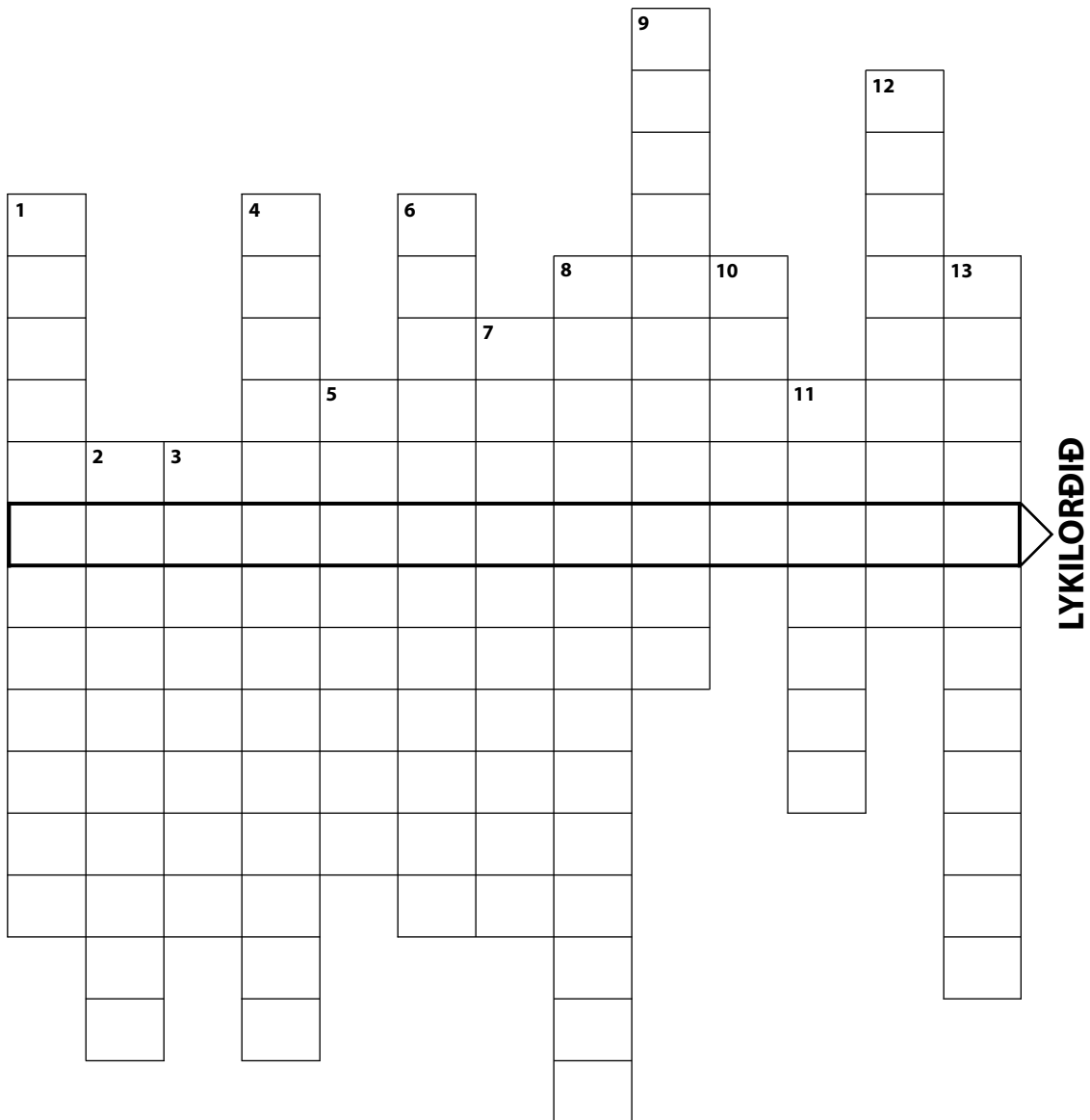
Reykholar
Skógar í Þorskafirði
Kaldbakur
Vigur
Hornbjarg

Matthías Jochumsson
Guðmundur ríki
eyja
hlaðin varða
sjófugl

9. Finndu lykilorðið. Notaðu *Kortabókina* þér til aðstoðar.

1. Landsvæði vestast á Vestfjörðum.	9. Strandlengja meðfram suðurströnd Vestfjarða.
2. Vestasti oddi Íslands og Evrópu.	10. Byggð eyja á Ísafjarðardjúpi.
3. Kaupún sem stendur við Öfundarfjörð.	11. Þéttbýlisstaður við Álftafjörð.
4. Syðstur Vestfjarðanna.	12. Hæsta fjall Vestfjarða.
5. Kaupstaður í Dýrafirði.	13. Mestur Vestfjarðanna.
6. Eini jökull Vestfjarða.	
7. Kaupún milli Bolungarvíkur og Ísafjarðar.	
8. Mikill fjörður sem teygir sig langt inn í Vestfjarðakjálkann.	

Lykilorðið er: _____

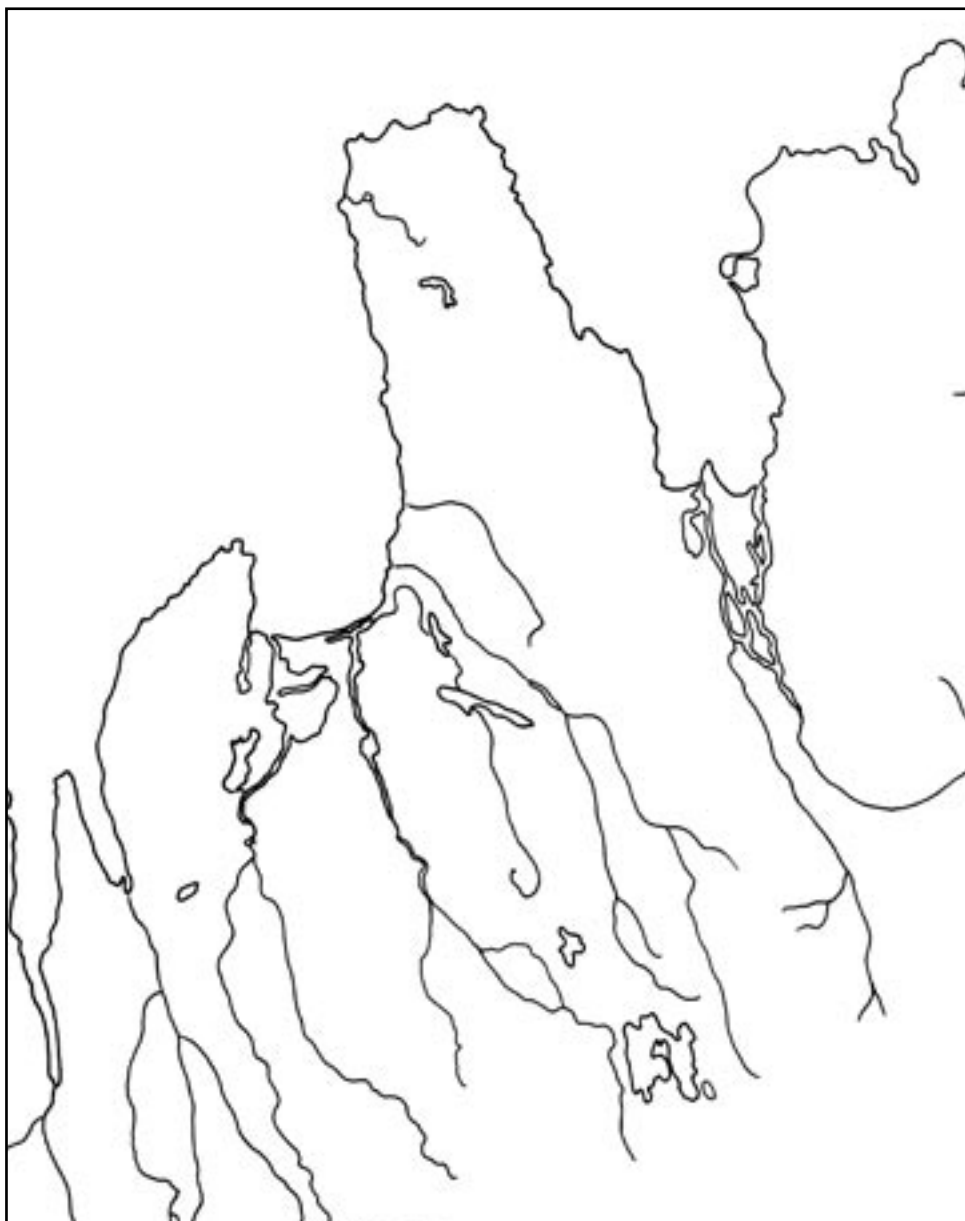

Landshlutar – Norðurland vestra

Bls. 44–49

1. Merktu inn á kortið.

1. Húnaflói	6. Blönduós
2. Skagafjörður	7. Siglufjörður
3. Skagi	8. Hvammstangi
4. Tröllaskagi	9. Skagaströnd
5. Sauðárkrókur	10. Héraðsvötn

Norðurland vestra

2. Lýstu landslagi á Norðurlandi vestra í stuttu máli.

---

3. Nefndu þrjá þéttbýlisstaði sem standa við Húnaflóa.

---

4. Nefndu fjórar laxveiðiár á Noðurlandi vestra.

---

5. Útskýrðu:

- a. Hvítserkur er _____
- b. Borgarvirki er _____
- c. Vatnsdalshólar eru _____
- d. Blanda er _____

6. Á Þingeyrum er sögufræg bygging. Segðu nánar frá henni.

---

7. Hvar á Blanda upptök sín og hvar fellur hún til sjávar?

---

8. Hvaða tvær eyjar eru á Skagafirði?

---

9. Hver er stærsti þéttbýlisstaður við Skagafjörð?

---

10. Hvaða skóli er starfræktur á Hólum í Hjaltadal?

---

11. Hvaða sálmaskáld Íslendinga fæddist á Gröf við Höfðaströnd?

---

12. Hvaða þorp á Norðurlandi vestra er einn elsti verslunarstaður landsins?

---

13. Í hvaða kaupstað er hægt að finna síldarminjasafn?

---

14. Tengdu:

Hólar í Hjaltadal

Miklavatn

Friðlýst svæði

Reynisstaður

Glaumbær

Biskupsstóll settur árið 1106

Nunnuklaustur

Torfbær þar sem nú er byggðasafn

15. Tengdu:

Flugumýri

Bólu-Hjálmar

Bóla

Jón Ögmundsson

Drangey

Ásbirningar

Víðimýri

Snorri Þorfinnson

Glaumbær

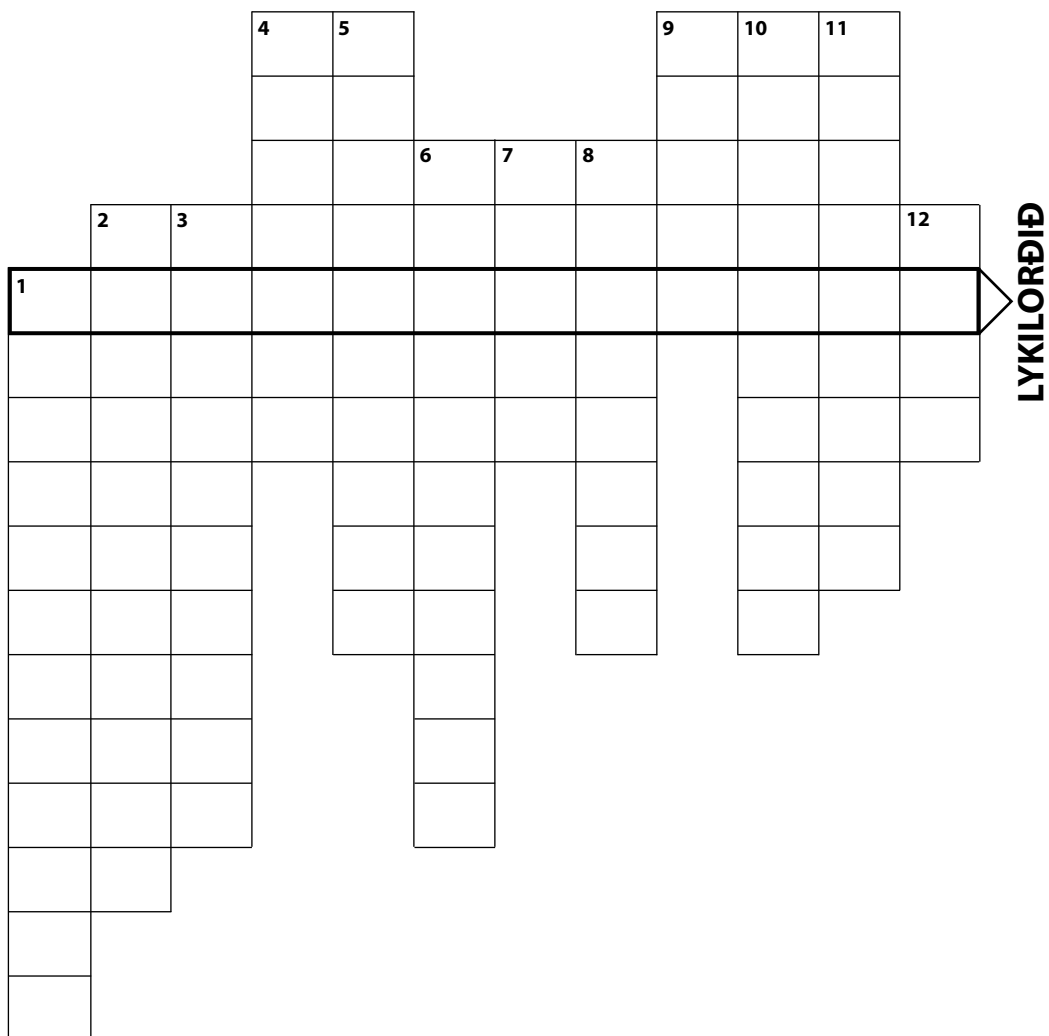
Grettir Ásmundsson

Hólar

Gissur Þorvaldsson

16. Finndu lykilorðið – örnefnin sem vantar. Þau eiga öll við Norðurland vestra. Notaðu *Kortabókina* þér til aðstoðar.

1. Nyrsti kaupstaður á Norðurlandi vestra.	7. Nyrsta byggð Skagafjarðar.
2. Þéttbýlisstaður á Skaga.	8. Kaupstaður sem stendur við ána Blöndu.
3. Jökullinn sem Blanda rennur úr.	9. Biskupssetur á Norðurlandi.
4. Eyja í Skagafirði.	10. Mesta vatnsfall í Skagafirði.
5. Fjall í Skagafirði sem íþróttafélag er nefnt eftir.	11. Fornt höfuðból í austanverðum Skagafirði.
6. Strönd við austanverðan Skagafjörð.	12. Þar fæddist Hallgrímur Pétursson.

Lykilorðið er: _____

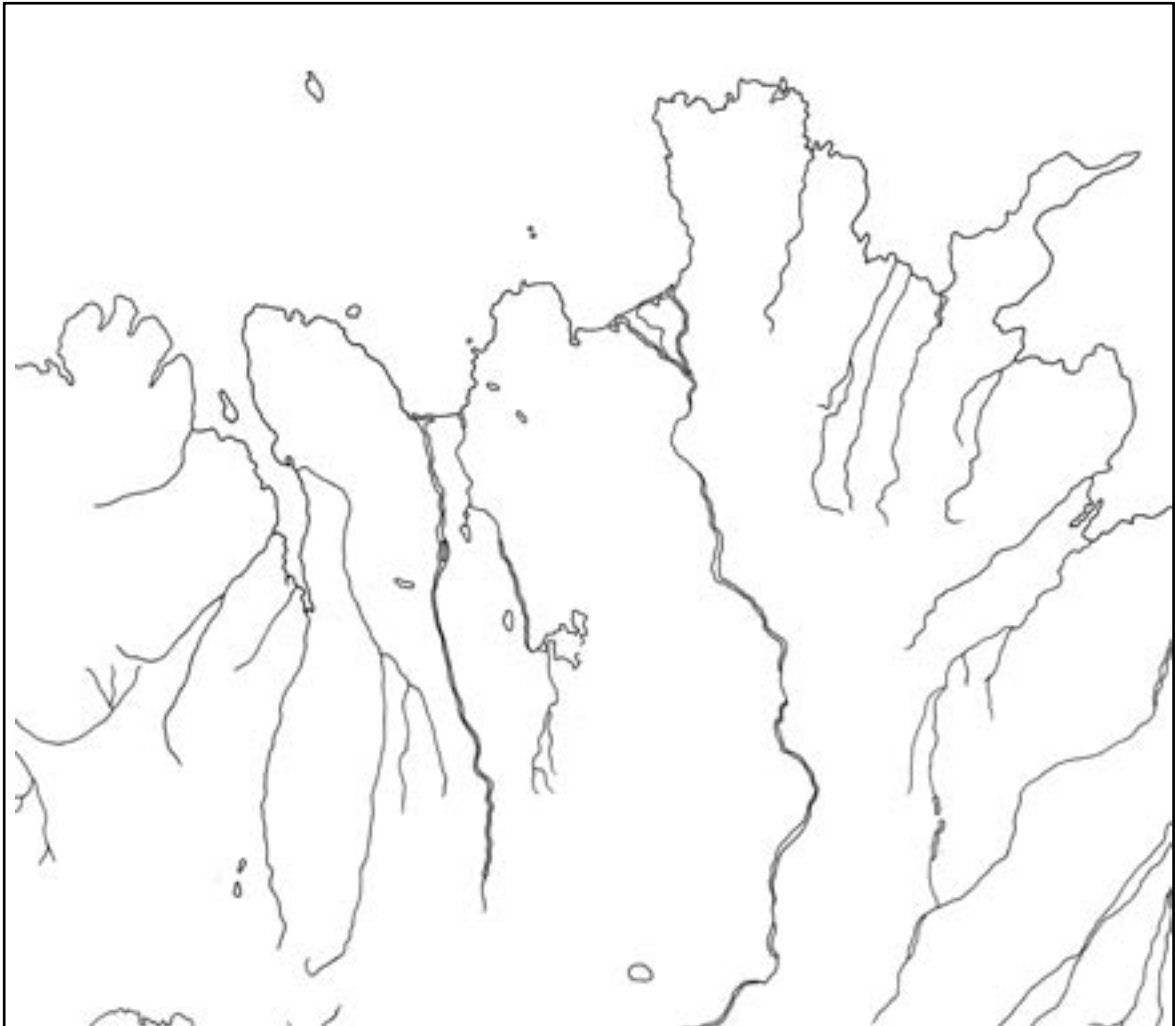

Landshlutar – Norðurland eystra

Bls. 50–57

1. Merktu inn á kortið.

1. Öxarfjörður	6. Húsavík	11. Ólafsfjörður
2. Skjálfandi	7. Tjörnes	12. Grímsey
3. Langanes	8. Mývatn	13. Siglufjörður
4. Melrakkaslétta	9. Kópasker	
5. Akureyri	10. Skjálfandafljót	

Norðurland eystra

2. Lýstu landslagi á Norðurlandi eystra í stuttu máli.

---

3. Skoðu á landshlutakorti hvernig Skjálfandafljót fellur frá upptökum til sjávar. Finndu þá fossa í ánni sem merktir eru á kort í *Kortabókinni*:

---

4. Hvernig er talið að Jökulsárgljúfur hafi myndast?

---

5. Nefndu fjóra fossa sem eru í Jökulsárgljúfrum. Hver er þeirra stærstur?

---

6. Hvar er nyrsta byggð á Íslandi?

---

7. Tengdu:

Fagriskógur við Eyjafjörð

Dagur íslenskrar tungu

Landnámsmaður

Kristnitakan árið 1000

Jónas Hallgrímsson

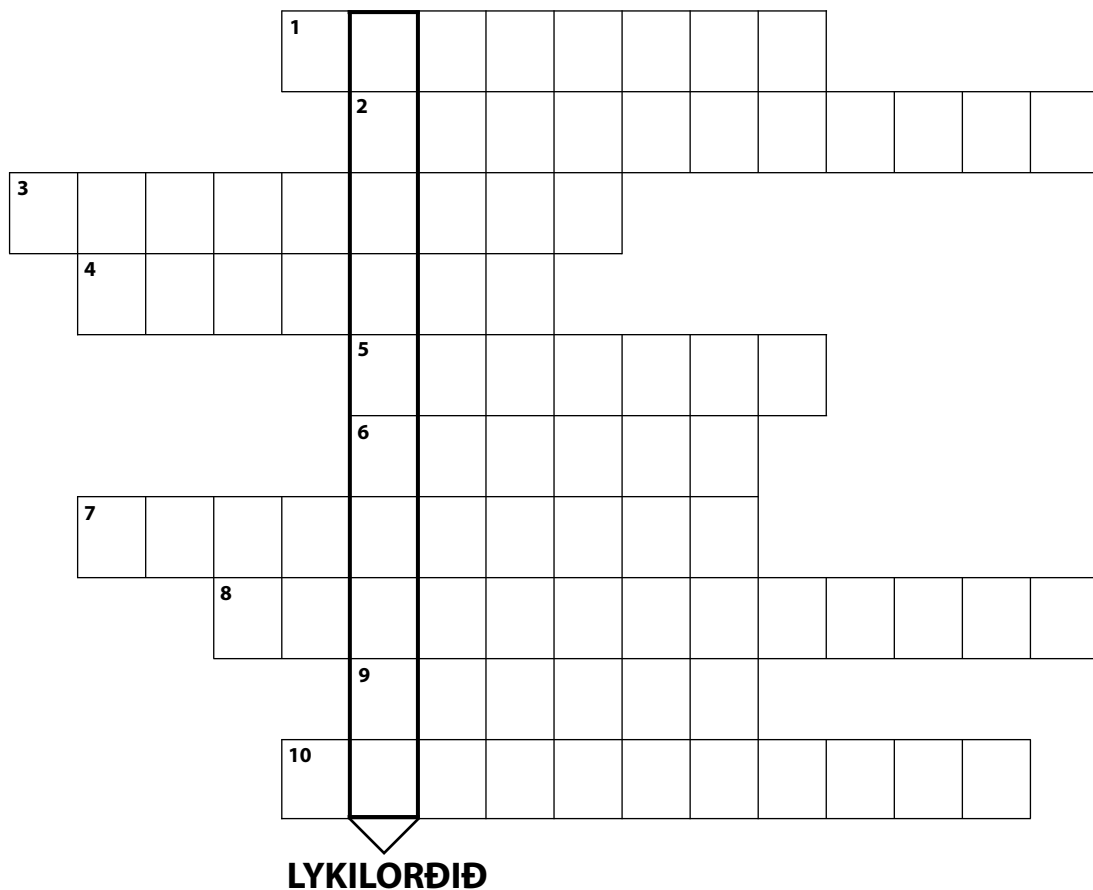
Davíð Stefánsson

Náttfari

Þorgeir ljósvetningagoði

8. Finndu lykilorðið. Örnefnin sem vantar í orðagátuna eiga öll við Norðurland eystra. Notaðu *Kortabókina* þér til aðstoðar.

1. Oft kallað höfuðstaður Norðurlands.	6. Eyja á Skjálfanda.
2. Einn stærsti skógur á Íslandi.	7. Byggðakjarni við Mývatn.
3. Þar standa hús eins og draugaborg.	8. Virkjun.
4. Hluti af þjóðgarðinum í Jökulsárgljúfrum.	9. Kirkjustaður við austanverðan Eyjafjörð.
5. Hæsta fjall á Norðurlandi eystra.	10. Skíðasvæði Akureyringa.

Lykilorðið er: _____

9. Önnur stærsta eyja við Ísland er:

- Hrísey
- Æðey
- Viðey
- Flatey á Skjálfanda

Landshlutar – Austurland

Bls. 58–65

1. Merktu inn á kortið.

1. Héraðsflói	6. Neskaupstaður	11. Þórshöfn
2. Reyðarfjörður	7. Seyðisfjörður	12. Bakkagerði
3. Vopnafjörður	8. Höfn	13. Bakkafjörður
4. Lagarfljót	9. Eskifjörður	14. Fáskrúðsfjörður
5. Egilsstaðir/Fellabær	10. Fljótisdalur	15. Breiðdalsvík

Austurland

2. Lýstu landslagi á Austurlandi í stuttu máli.

---

3. Við hvaða firði á Austurlandi standa samnefnd þorp eða þéttbýlisstaðir?

---

4. Nefndu nokkrar jökulár á Austurlandi sem eiga upptök sín í Vatnajökli.

---

5. Á Austurlandi er stærsti skógur landsins. Hvað heitir hann og hvenær hófst skógrækt þar?

---

6. Hvaða hjarðdýr eiga heimkynni sín á Austurlandi?

---

7. Hvað nefnist stærsti kaupstaður Austurlands?

---

8. Hvað nefnist hæsti tindur Íslands, hve hár er hann og í hvaða jökli er hann?

---

9. Skráðu svörin og finndu þau í stafaruglinu.

Svörin eru lóðrétt, lárétt og á ská.

- Hæsti tindur Íslands. _____
- Stærsti jökull Evrópu. _____
- Stórt fljót sem rennur á Héraði. _____
- Þjóðgarður á Austurlandi. _____
- Lón á Austurlandi. _____
- Stærsti þéttbýlisstaður á Austurlandi. _____
- Þorp sem stendur við Borgarfjörð eystri. _____
- Þar bjó Gunnar Gunnarsson. _____
- Þekkt laxveiðiá. _____

A	D	K	E	D	F	B	O	V	I	H	F	M	D	J	L	F
H	H	S	R	U	T	S	U	A	L	K	U	Ð	I	R	K	S
J	V	K	I	N	I	E	J	T	E	N	L	Ó	E	L	P	N
Ö	L	A	J	K	R	Á	K	N	H	B	M	J	Á	L	I	S
K	E	F	N	P	F	B	L	A	S	R	S	U	A	K	N	M
U	M	T	E	N	L	A	D	J	V	H	S	G	N	S	E	U
L	G	A	B	T	A	M	O	Ö	M	N	A	T	R	P	S	I
S	H	F	N	G	R	D	J	K	V	R	K	V	Æ	O	K	F
Á	K	E	O	L	T	P	A	U	F	V	N	A	Þ	U	A	T
R	Á	L	E	S	G	A	J	L	G	I	B	K	E	H	U	M
L	N	L	Ó	T	F	Ú	J	L	S	Æ	G	Þ	A	Æ	P	S
Ó	M	E	Á	A	U	Ó	D	P	T	H	Ú	A	S	V	S	R
N	K	O	R	B	T	N	J	U	Þ	K	N	Þ	B	R	T	H
E	J	B	A	K	K	A	G	E	R	Ð	I	Ú	T	O	A	K
B	H	L	S	U	R	Þ	V	T	H	L	L	Ú	K	M	Ð	E
L	A	P	G	J	H	F	Æ	A	K	S	Ó	H	Æ	U	U	I
E	K	N	Á	S	N	Ó	L	S	L	Á	H	I	M	Þ	R	H
H	J	M	A	K	F	M	B	P	D	R	M	D	L	D	T	R

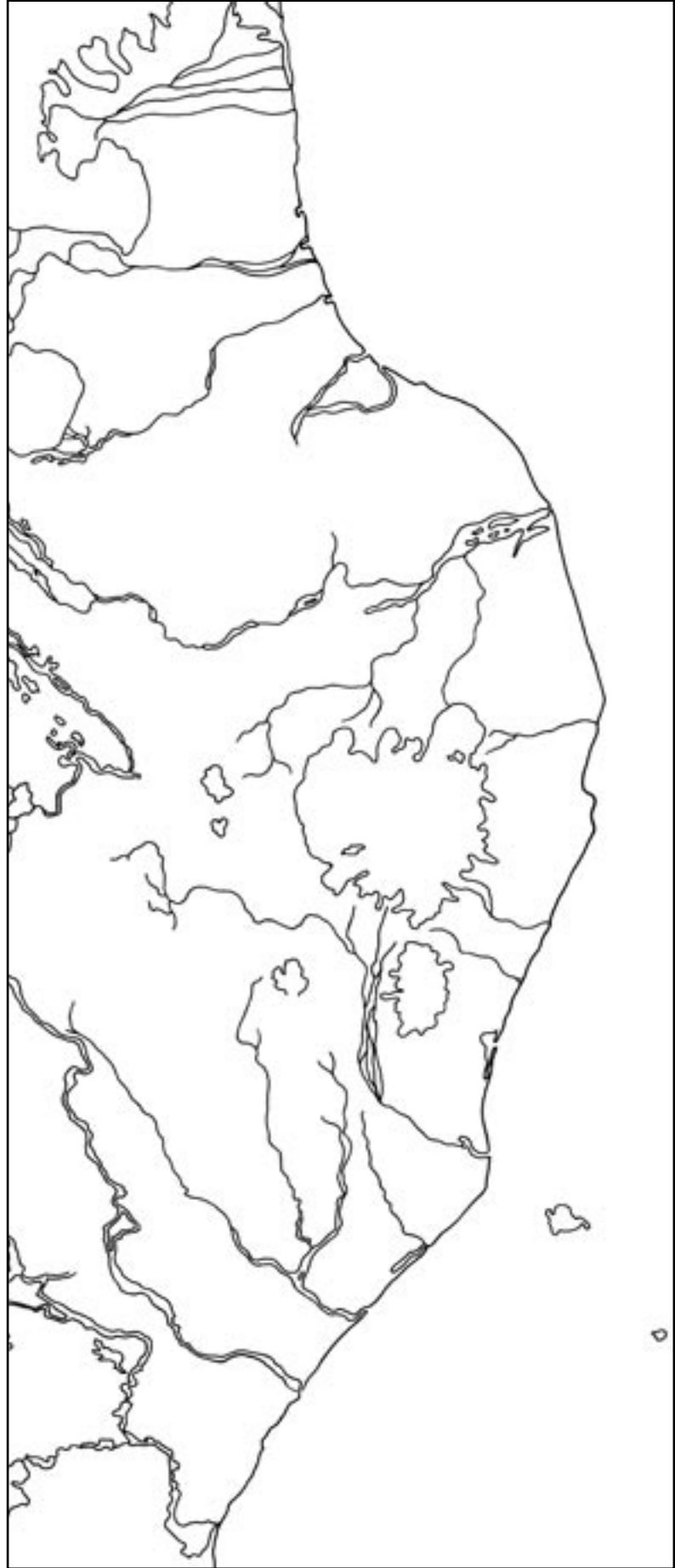

Landshlutar – Suðurland

Bls. 66–77

1. Landshlutakort af Suðurlandi frá ósi Ölfusár að Skeiðarársandi. Merktu inn á kortið.

1. Mýrdalsjökull	4. Markarfljót	7. Kötlutangi	10. Þjórsá	13. Hella
2. Eyjafjallajökull	5. Þórsmörk	8. Mýrdalssandur	11. Eyrarbakki	14. Hvolsvöllur
3. Vestmannaeyjar	6. Vík	9. Hekla	12. Kirkjubæjarklaustur	15. Selfoss

Suðurland

2. Lýstu landslagi á Suðurlandi í stuttu máli.

---

3. Útskýrðu hvað á sér stað þegar hlaup verða í jökulám.

---

4. Í hve marga mánuði stóðu Skaftáreldagos árið 1783?

---

5. Í hvaða jökli er eldstöðin Katla?

---

6. Hvaða hættu fylgir eldgosum úr Kötlu?

---

7. Hvað nefnist hálsinn sem farið er yfir á gönguleið milli Skóga og Þórsmerkur?

---

8. Hvaða vinsæli ferðamannastaður liggur milli Mýrdalsjökuls, Eyjafjallajökuls og Tindfjallajökuls?

---

9. Nefndu tvo fossa í Þjórsárdal.

---

10. Í hve margar aldir var Alþingi haldið á Þingvöllum?

---

11. Hvað nefnist næst stærsta stöðuvatn landsins?

---

12. Hvað nefnist vatnsmesta á landsins?

---

13. Hvað heitir eldfjallið sem myndaðist í eldgosinu í Vestmannaeyjum árið 1973?

---

14. Syðsti oddi Íslands heitir:

☐ Súlutindur	☐ Lómagnúpur
☐ Hjörleifshöfði	☐ Kötlutangi

15. Tveir fossar sem eru virkjaðir á Suðurlandi eru:

☐ Háifoss og Granni	☐ Írafoss og Ljósifoss
☐ Skógarfoss og Seljalandsfoss	☐ Dettifoss og Selfoss

16. Ferjan til Vestmannaeyja fer frá:

☐ Stokkseyri	☐ Þorlákshöfn
☐ Eyrarbakka	☐ Hveragerði

17. Fylltu inn í eyðurnar.

- a. _____ og _____ eru með hærri og fegurri
fossum landsins. Það er hægt að ganga á bak við _____ .
- b. _____ er lengsta vatnsfall á Íslandi.
- c. Í Þjórsárdal falla fossarnir _____ og _____ niður
í gljúfur sín hlið við hlið.
- d. _____ er 31 metri á hæð og með fegurri fossum
landsins.
- e. _____ sameinast Hvítá og heitir eftir það _____ .
- f. Syðsta eyjan við Ísland heitir _____ . Hún myndaðist í gosi á
árunum _____ og var friðlýst árið _____ .

Landshlutar – Suðurnes

Bls. 78–79

1. Merktu inn á kortið.

1. Kleifarvatn	6. Reykjanesbær
2. Grindavík	7. Garður
3. Eldey	8. Sandgerði
4. Þorlákshöfn	9. Bláa Lónið
5. Höfuðborgarsvæðið	10. Faxaflói

Reykjanes

2. Lýstu landslagi á Reykjanesskaga í stuttu máli.

---

3. Nefndu stærstu þéttbýlisstaði á Suðurnesjum.

---

4. Stærsta stöðuvatn á Reykjanesskaga heitir:

☐ Þingvallavatn	☐ Lögurinn
☐ Kleifarvatn	☐ Skorradalsvatn

5. Upp á Þorbjarnarfelli er gjá eða sprunga. Hvað heitir hún og hvers vegna fékk hún það nafn?

---

6. Flugstöð Leifs Eiríkssonar stendur á:

☐ Öxnadalsheiði	☐ Miðnesheiði
☐ Hellisheiði	☐ Fróðáárheiði

7. Á Suðurnesjum er _____, einn fjölsóttasti ferðamannastaður landsins.

8. Skráðu svörin og finndu þau í stafaruglinu.

Svörin eru lóðrétt, lárétt og á ská.

- Stærsta stöðuvatn á Suðurnesjum. _____
- Strýtumyndað fjall á Reykjaneskaga. _____
- Orkuver á Suðurnesjum. _____
- Nýtt nafn á Keflavík og Njarðvík eftir sameiningu þeirra. _____
- Flugstöð Leifs Eiríkssonar er á þessari heiði: _____
- Eyja með miklu súluvarpi. _____
- Kaupstaður nærri Bláa lóninu. _____

M	H	E	E	K	F	E	P	I	U	T	Þ	T	J	S
J	G	H	Y	J	K	E	I	L	I	R	H	G	R	R
K	F	Y	U	H	L	I	S	Ð	U	P	L	F	E	E
G	H	T	I	G	E	H	G	Æ	E	G	O	D	Y	Y
D	L	R	O	R	I	G	K	G	F	K	U	U	I	K
E	M	E	P	E	F	F	U	F	T	F	P	Y	P	J
U	I	C	Ð	D	A	R	Y	D	R	P	H	T	G	A
O	Ð	D	B	F	R	U	T	G	E	H	O	J	R	N
P	N	E	F	T	V	I	R	R	U	G	U	K	E	E
Ð	E	Æ	S	U	A	R	E	I	I	F	P	U	L	S
Æ	S	V	A	R	T	S	E	N	G	I	K	D	D	B
Þ	H	Ö	E	O	N	M	H	D	I	I	E	L	E	Æ
H	E	R	R	P	T	J	T	A	L	Y	P	S	Y	R
F	I	E	T	Ð	U	H	Y	V	O	T	U	D	U	G
R	Ð	S	U	B	O	R	P	Í	J	O	H	F	P	R
H	I	B	Þ	F	P	E	Æ	K	Y	Ð	K	T	Æ	T

Höfuðborgarsvæðið

Bls. 80–83

1. Hvað þéttbýlisstaðir tilheyra höfuðborgarsvæðinu?

---

2. Kannaðu á vef Hagstofunnar www.hagstofa.is. Hver var íbúafjöldi á landinu öllu í árslok?

3. Hver er íbúafjöldi utan höfuðborgarsvæðisins? _____

4. Hvaða ár fékk Reykjavík kaupstaðarréttindi? _____

5. Hvað nefnast stærstu eyjarnar á Kollafirði? _____

---

6. Hvaða starfsemi hefur verið á Bessastöðum?

7. Hvert er hæsta fjallið sem sést frá Reykjavík?

---

9. Hvers vegna er talið að Reykjavík hafi fengið nafn sitt?

---

10. Þekkir þú húsin? Settu rétt númer við myndirnar.

1. Stjórnarráðið	7. Háskóli Íslands
2. Menntaskólinn í Reykjavík	8. Þjóðleikhúsið
3. Dómkirkjan	9. Þjóðmenningarhúsið
4. Alþingishúsið	10. Landakotskirkja
5. Nesstofa	11. Hallgrímskirkja
6. Bessastaðir	12. Perlan

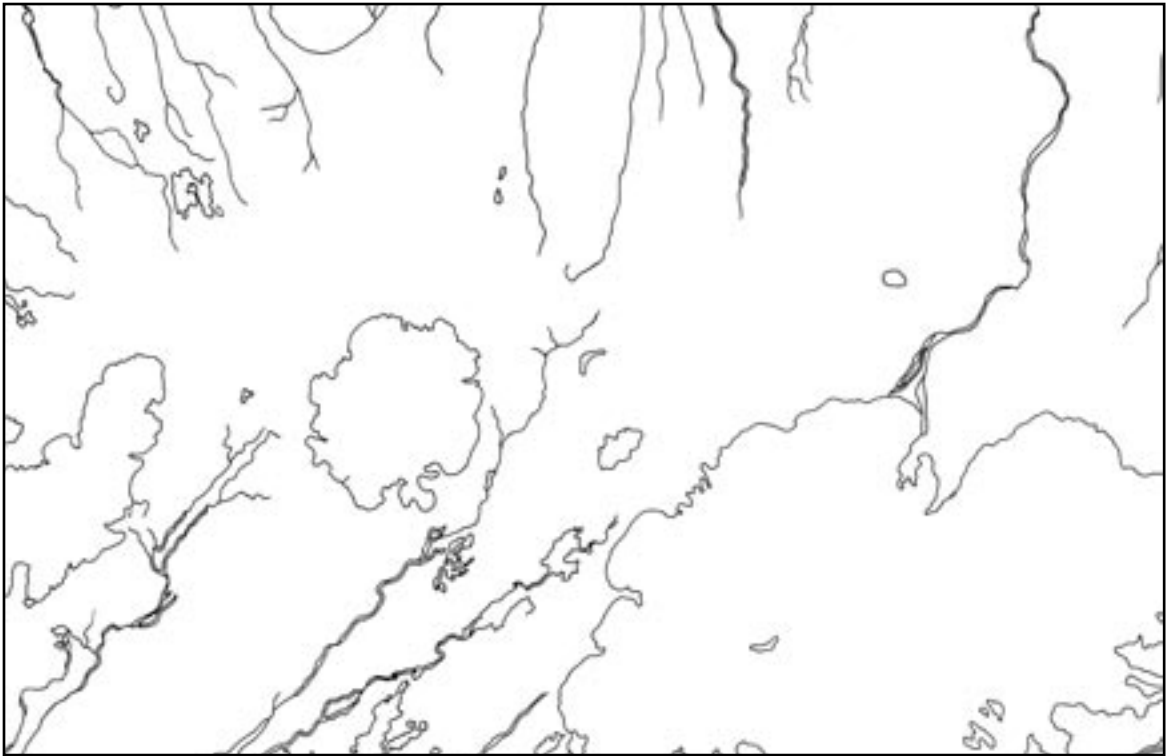

Hálendið

Bls. 84–87

1. Merktu inn á kortið.

1. Sprengisandur	6. Þjórsá
2. Kjölur	7. Hvítá
3. Hofsjökull	8. Þórisvatn
4. Langjökull	9. Þórisjökull
5. Eiríksjökull	10. Arnarvatnsheiði

Hálendi Íslands

Ísland – veröld til að njóta Vinnubók

Í vinnubók þessari er að finna verkefni sem ætlast er til að nemendur vinni samhliða kennslubókinni *Ísland – veröld til að njóta* eftir Björn Hróarsson. Efnið dýpkar skilning nemenda á innviðum jarðar, jarðsögu Íslands, umhverfi og auðlindum landsins. Auk þess er að finna í vinnubókinni verkefni sem tengjast landshlutunum, Vesturlandi, Vestfjörðum, Norðurlandi vestra, Norðurlandi eystra, Austfjörðum, Suðurlandi, Suðurnesjum, höfuðborgarsvæðinu og hálendi Íslands.

Kennsluleiðbeiningar má finna á vef Námsgagnastofnunar
www.nams.is